

2.8 Lidé, zvířata a planeta

Metody

Zážitková hra, imaginace, individuální kreativní tvorba, diskuze, reflexe.

Metody a formy

Forma a popis realizace

Zážitková hra pracující s emocionální stránkou žáků skrze provázení důsledky konzumního způsobu života moderní společnosti, s výtvarnou reflexí.

Obsah

1. Seznámení s pravidly a úvod

Nyní nás čeká zážitková aktivita. Aktivita bude probíhat v druhé vedlejší místnosti. Prosíme vás, abyste od vstupu do místnosti nemluvili, dokud nebudete vyzváni. Na část aktivity budete mít všichni zavázané oči. Budete se nacházet v bezpečném prostoru, nebudeme vás ničím lekat a v místnosti se nenachází nic živého. V průběhu aktivity vám nehrozí žádné nebezpečí.

Na zemi budou nachystané tyto podsedy, které jsou rozmístěny po obvodu kruhu. Jsou od sebe vzdálené asi tři metry. V určité části aktivity se budete posouvat po zemi po směru hodinových ručiček, za levou rukou, k dalšímu podsedu.

(ukázka několika podsedů na zemi - pro představu žáků, jak jsou od sebe vzdálené, jelikož se budou k dalšímu stanovišti přesouvat s šátkem na očích)

V průběhu aktivity vám bude realizátor dávat jednoduché instrukce, například abyste se postavili, nebo se posunuli k dalšímu podsedu a tak dále. V průběhu části, při které budete mít zavázané oči, vám mohou realizátoři jemně sáhnout na rameno a přesunout vás tam, kde je potřeba.

Nastane situace, kdy bude třeba, abyste si očistili ruce. Realizátor vám dá do rukou vlhčený kapesník.

Abychom to shrnuli - za malou chvíli vás poprosíme, abyste si každý zavázal oči šátkem. Poté vás s dalšími realizátory odvedeme do místnosti, kde vás posadíme na zem. Prosíme, abyste zůstali v tichosti sedět na místě, dokud nepřivedeme všechny ostatní. Vy, kteří čekáte na chodbě, se nepohybujte a v tichosti čekejte.

Od vstupu do místnosti tedy prosíme o zachování ticha.

Někdy, když je člověk nervózní - má zavázané oči, zažívá něco nového, nebo se cítí nejistě, chce se mu například smát. Zkuste se prosím držet a opravdu v místnosti dodržet ticho, abyste spolužákům nekazili zážitek.

Prosíme, abyste poslouchali instrukce, které vám bude dávat realizátor, a řídili se jimi.

Máte v tuto chvíli nějaké otázky? Teď je na vaše otázky prostor.

(prostor na dotazy a jejich zodpovězení)

Teď si prosím zavažte oči šátkem, tak abyste neviděli. A od této chvíle vás prosíme o mlčení. Postupně vás odvedeme do vedlejší místnosti.

2. Průběh aktivity

(všichni žáci jsou v místnosti, sedí na koberci a mají zavázané oči šátky, realizátoři čtou text)

- Zkus se oprostít od všeho, co by ti připomínalo známý svět. Nemysli na toto místo a na nic co si myslíš, že je okolo tebe. Pojem prostoru ztrácí význam. Představ si prázdnotu, tmu. Nikde nic není. Nic. Prázdnost, ticho, tma. Pojem času ztrácí smysl. Čas neexistuje.
- Právě vznikl vesmír.
- Malá, hustá, horká tečka uprostřed ničeho. Rychle se rozpíná. Částice se srážejí a vytvářejí první nestálé struktury. Čas plyne, ale zatím jej není podle čeho měřit. A teď vznikají první hvězdy! Pomalu plynou miliardy let. /pauza/ A támhle, v jedné z ramení galaxie Mléčné dráhy, u hvězdy jménem Slunce, vzniká planeta Země. Zatím je velmi horká. Ubíhají miliardy let a tvář Země se velmi pomalu mění.
- A teď se na Zemi objevila první voda, tvoří se moře, oceány. Ubíhají miliony let. Kontinenty, zatím holé a nehostinné, pomalu plují po povrchu Země. V mořích se objevují první zárodky života... Nepatrné jednobuněčné organismy, bakterie...
- Zázrak života si pomalu razí cestu. Zatím velmi pomalu, podmínky na Zemi jsou nepříznivé. /pauza/ U některých z těchto nepatrných organismů začíná probíhat fotosyntéza - zachycují sluneční záření, čerpají z něj energii, produkují kyslík. Atmosféra, do této doby nepřátelská, začíná být příznivá pro život. Na souši se objevují první rostliny.
- Na pevnině se objevují také první zvířata, svět se pomalu zaplňuje životem. Nastává éra dinosaurů. K zemi s blížící se asteroidem a ničí téměř veškerý život na planetě. Život si ale našel cestu. Někdo dokázal přežít.... Svět ovládají savci. V Africe několik opic slezlo ze stromů. Chodí po zadních nohách, ovládly oheň, vyrábějí první nástroje. Nadešel čas člověka.
- Povrch Země zaujímají širé lesní pustiny. Svět patří zvířatům. Slyšíte roje včel, zpěv ptactva. Zvěře je bezpočet, jako písku v moři, jako hvězd na nebi a nikým neplašená obývala velkou část Země.
- Přichází člověk... ochočuje si zvířata... Vlci... Vytváří partnerství... pastevci si ochočují zvířata... chrání před predátory a vodí je na pastviny, zvířata jim dávají mléko, vlnu, maso... A lidé jim za to dávají bezpečí. Zatím.
- Jsi člověk. Stáváš se zemědělcem a pastevcem, začínáš se stěhovat, stavíš si první obydlí, vynalézáš nové nástroje, obchoduješ. Začínáš si podrobovat svět kolem sebe. Už se nebojíš šelem, ony se bojí tebe. Zdokonaluješ svůj život, přicházíš na spoustu věcí, které ti mohou usnadnit život.
- Lidstvo se vyvinulo a my na sebe můžeme být hrdí!
- Luk a šíp, keramika, písmo, železo, kolo, loď, větrný mlýn, parní stroj, horkovzdušný balón, telegraf, elektrina, automobil, televize, trysková letadla, laser, počítač, raketoplán, mobilní telefon, internet, genetické manipulace...
- Jsi člověk. Jak zacházíš se svým postavením, se svojí inteligencí? Jak se chováš k přírodě a ke zvířatům?

Keramická hmota

- Do rukou ti teď vložíme kus tvárné hlíny, ze kterého vymodeluj něco, co znázorňuje tvůj vztah ke zvířatům. Šátek si nechej na očích. Pokud máš hotovo, polož výrobek před sebe.
- Země
- Rozprostírala se, kam oko dohlédlo. Tolik místa. A přesto nám už pomalu začíná být Země malá. Počet lidí stále roste. A ti lidé chtějí bydlet a jíst. A na to je potřeba prostor. Ten nám dochází. Kdyby si každý člověk na Zemi žil jako průměrný Evropan, jako já nebo ty, potřebovali bychom Země tři.
- Postav se. A pak se snaž udržet svůj prostor. Pokud máš kolem sebe volný prostor, užívej si ho. Za chvíli může být vše jinak.

Lano

(Realizátoři přivedou žáky doprostřed a formují je do těsného hloučku, žáci se ale jeden druhého nedotýkají. Kolem nich je ve výšce pasu lano, které drží realizátoři a lano postupně utahují kolem žáků. Lano je utáhnuo a pak prudce puštěno)

- Počet lidí na Zemi dosáhl jedné miliardy v roce 1800. Druhá miliarda přibyla za 125 let. Počet lidí dosáhl tří miliard již za dalších 30 let, v době, kdy se narodili vaši rodiče (prarodiče). Čtvrtá miliarda: 20 let. Pátá miliarda: 15 let. Šestá miliarda: 10 let. Teď je nás 6,5 miliardy. A stále přibývá. 10 miliard dosáhneme v roce 2060.
- Pokuste si každý zase najít svůj životní prostor a posadte se na zem.
- Jsi člověk. Jak zacházíš se svým postavením, se svojí inteligencí? Jak se chováš k jiným lidem? K přírodě, ke zvířatům? Co pro nás znamenají zvířata a příroda dnes? Co znamenají pro tebe?

Zvířecí produkty

(Realizátoři žáky navedou do kruhu tak, aby měl před sebou každý žák podsedák a přinášejí krabice, které pokládají na zem před žáky)

- Před tebou se budou postupně nacházet různé věci, produkty ... Sáhni před sebe a pořádně věc rukama prozkoumej.

(Necháme žáky prozkoumávat produkty před nimi)

- Co z toho je ze zvířat ...? Jak často to používáš...? Muselo kvůli tomu zvíře zemřít ...? Jak nutně dané věci potřebuješ k životu...?
- Jen se zamyslete...
- Posuňte se teď po směru hodinových ručiček na vedlejší stanoviště. Sáhnete před sebe. Co máte teď v rukou? Je ta věc ze zvířete?

(Žáci se postupně posouvají po stanovištích, dokud se nedostanou ke všem produktům)

- Zamysli se...

Projekce

(Realizátoři odvedou žáky před plátno)

- Nyní si prosím sundejte šátky. Ještě prosím, nemluvte.

(Žáci sledují na plátně fotky a poté film)

Uzavření

Ještě prosím zůstaňte v tichu. Přesuneme se teď k výtvarnému stanovišti. Tady dostanete prostor na to se zastavit, nechat zážitky usadit, zamyslet se. Pokuste se tam kreativně vyjádřit své pocity z aktivity, nebo vyjádřete své názory k tématům, která vám byla před chvílí předložena nebo cokoliv, co se týká tohoto zážitku a chcete to vyjádřit. Máte teď prostor 20 minut.

Teď si prosím vezměte své kresby a přesuňte se do kruhu, kde bude probíhat reflexe.

Máte za sebou zážitkovou aktivitu, který nějakým způsobem působila na vaše emoce. A to byl náš záměr. Vyvolat ve vás emoce, ať příjemné nebo nepříjemné. Cílem této aktivity není z vás udělat vegetariány či zaryté ekology, ale chtěli jsme vám dát prostor k zamýšlení se nad tím, co mnozí z nás berou jako samozřejmost. Jsme si vědomi, že aktivita na vás mohla působit jako manipulativní. Aktivita je však takto postavena z určitého důvodu. Ten důvod je vyvolat ve vás emoce konfrontací s nepříjemnými tématy. To ale také dělá aktivitu neobjektivní, a my to přiznáváme. Proto se na daná témata s vámi chceme podívat i z jiného úhlu pohledu, než byla prezentována v průběhu aktivity.

(Žáci vedou s realizátory diskusi)

V tuto chvíli vás poprosím, abychom si nasdíleli, jak jste se v aktivitě cítili a co na vás nejvíce působilo?

(Žáci sdílí své názory)

Děkuji za vaši otevřenost a za to, jak jste se do aktivity ponořili. Před chvílí jste v rámci reflexe ještě tvořili malbu, která měla vyjádřit vaše pocity, názory, postoje, nebo jen současnou náladu. Teď vás požádám, abyste všichni, kteří chcete, svůj výtvar ukázali nám všem a podělili se s námi o to, co má vyjadřovat, co jste do něj vložili.

(Žáci ukazují skupině své výtvary a komentují je)

Díky moc všem, kteří se s námi podělili o vyjádření svých vnitřních pochodů. Mě by teď zajímalo, které téma s vámi nejvíce rezonovalo? Co vás přimělo se zamyslet?

(Žáci sdílí své názory)

Zamyslete se, jestli s tím lze něco udělat. Jako společnost. Jako jedinec.

(Žáci dostávají chvíli na zamýšlení)

Co vás napadlo?

(Žáci a realizátoři sdílí své myšlenky)

Moc si vážím vaší sdílnosti. Budu k vám mít ještě poslední otázku, ale předtím vám chci dát prostor na vaše otázky k tématu, nebo na vyjádření čehokoliv, co zde ještě chcete říci.

(Prostor pro otázky)

Mám na vás tedy poslední otázku. Co si z této aktivity odnášíte, co ve vás zanechává?

(Prostor pro odpovědi žáků)

Jsme v úplném závěru a ještě vám chci říci, jak vás obdivuju a cením si toho, jak naplno jste do aktivity šli, i když to pro mnohé z vás nebylo chvílemi snadné. A vážím si vaší otevřenosti a vašich názorů a nápadů, které padly v průběhu reflexe. Doufám, že si z dneška něco odnesete s sebou, do vašeho života. V průběhu aktivity jste něco tvořili, něco z hlíny. To hliněné zvíře, které jste se zavázanými očima vytvořili, je vaše, můžete si ho vzít a třeba bude památkou a připomínkou toho, co jste dnes prožili.

Pomůcky a materiál

Položka	Počet	Popis
Scénář	Pro každého uvádějícího	Scénář sloužící k orientaci všech lektorů o tom co v aktivitě následuje, domluva mezi lektory v průběhu aktivity již není vhodná
Čelová svítlna	Pro každého uvádějícího	Pro čtení scénáře a orientaci v prostoru
Šátky	Pro každého účastníka	Slouží k zavázání očí
Prezentace s fotkami	1 ks	Viz příloha
Keramická tuhnoucí hmota	pro každého účastníka	Počet balení dle počtu účastníků, pro jednoho účastníka kousek cca 5×5 cm
Výtvarné potřeby	pro každého účastníka	Tvrdé papíry, tempéry, štětce, kelímky s vodou, paletky
Igelit	Dle potřeby	Igelit k ochraně povrchu před zašpiněním barvami
Lano	1 ks	10 metrů dlouhé
Materiál na haptickou část	Dle počtu účastníků	Syrové omyté maso, kožešiny, pilulky- léky (vitamíny co vypadají jako léky, například B-komplex), vlna, hedvábí, kůže-kabelka, páse, bota..., plastové stříkačky bez jehel, plastové zkumavky, uvažené vejce, kus tvrdého sýra
Hygienické vlhčené ubrousky	6 ks	Ubrousky pro účely desinfekce a utření rukou účastníků po haptické části a práci s keramickou hmotou.

- Fotky k promítnutí – fotky/obrázky vybírá a chystá realizátor s ohledem na konkrétní skupinu, pro kterou aktivitu uvádí. Obrázky by měli odrážet konzumní styl života dnešní společnosti a měly by být záměrně dramatické, aby u skupiny vyvolaly emocionální odezvu (například směs těchto témat: klecový chov drůbeže-podmínky v jakých zvířata žijí, jejich zranění a kondice, jatka-způsob porážky zvířat, množství usmrčených zvířat, zacházení s nimi, týrání zvířat, kácení lesů a pralesů-mýtiny, úbytek pralesa, znečištění životního prostředí - množství odpadků, plasty v oceánech, testování na zvířatech- fotky z laboratoří, lidé nakupující v supermarketech, stravování například u McDonalds, chudoba v rozvojových zemích, záběr Země z vesmíru atd.). Doporučený počet fotek/obrázků je cca 30-50.
- Hudba – doporučujeme hudební podkres. Vhodná hudba je epická, orchestrální, bez vokálů. Jedná se o doporučení a uvádějící realizátor si hudbu může přizpůsobit konkrétnímu uvedení.
- Jako inspirace může být například:
 - Interstellar Main Theme <https://www.youtube.com/watch?v=UDVtMYqUAYw>
 - The Fountain Soundtrack <https://www.youtube.com/watch?v=pslnNAISNFE>

- Film – film, který je na aktivitu použit, by měl být surový, obrazový a záměrně vyvolávající emoce. Pro inspiraci uvádíme například film Baraka, promítán v čase od 47:00 do 52:00
- https://www.youtube.com/watch?v=LETtcYGc__4 Délka promítaného filmu, či jeho části, by neměla přesáhnout 5 minut, doporučujeme méně, aby byla udržena pozornost žáků.
- Scénář pro každého realizátora
- Svítilna na čelo pro každého realizátora
- Šátek pro každého žáka
- Keramická hmota tuhnoucí na vzduchu (dle počtu žáků, pro každého kus cca 5×5 cm)
- Tvrdé papíry, tempery, štětce, kelímky s vodou, paletky na barvy (jedna do čtveřice)
- Igelit pod malovací stanoviště
- Lano
- Materiál na haptickou část - syrové omyté maso, kožešiny, pilulky - léky (vitamíny co vypadají jako léky, například B-komplex), vlna, hedvábí, kůže (kabelka, pásek, bota), plastové stříkačky bez jehel, plastové zkumavky, uvařené vejce, kus tvrdého sýra
- Hygienické ubrousky na utření rukou po haptické části a modelování (5 ks)

Obsahové přílohy

Aktivita nemá obsahové přílohy.

From:

<https://mscb.vida.cz/> - **MSCB**

Permanent link:

<https://mscb.vida.cz/skolam/zvira/aktivita/8/2>

Last update: **2020/11/27 04:39**